

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AKTIVIZUJÍCÍ VÝUKOVÝ SCÉNAŘ

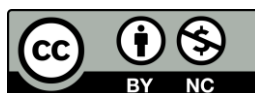
vytvoření v rámci Projektu

„Virtuální a aktivizační metoda výuky – reálné výsledky vzdělávání“

Projekt je spolufinancován v rámci programu Evropské unie
Erasmus+

TÉMA:

Na cestě do Evropy

Cíle vyučovací hodiny:

Zvyšování povědomí o problematice uprchlictví v dnešním světě

CÍLOVÁ SKUPINA: Žáci základních škol.

METODY PRÁCE: Brainstorming, práce ve skupinách, individuální práce, diskuse.

DOBA TRVÁNÍ: 1 vyučovací hodina.

DIDAKTICKÉ POMŮCKY: Multimediální projektor, počítač, telefon, flipchart, barevné fixy.

PRŮBĚH HODINY:

1. Zeptejte se žáků, kudy uprchlíci nejčastěji utíkají do Evropy.

Čas 5 min.

Zobrazte mapu:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Strefa_%C5%9Br%C3%B3dziemnomorska#/media/Plik:Mediterranean_Sea_political_map-en.svg

2. Seznamte žáky s průběhem centrální středomořské trasy.

- **Centrální středomořská trasa**

Migranti a osoby žádající o azyl využívají centrální středomořskou trasu, aby se ilegálně dostali do EU.

Vyrážejí na dlouhou a nebezpečnou cestu ze severní Afriky přes Středozemní moře do Evropy.

Mnoho migrantů na cestě do Evropy cestuje přes Libyi. A to přispívá k tomu, že v této zemi vznikají sítě pro pašeráky a ilegální obchod.

Díky opatřením EU, jejichž účelem je zamezit vzniklé migrační situaci, od roku 2017 na této trase významně klesl počet osob přicházejících z Libye. Avšak v roce 2020 bylo možné pozorovat značný nárůst cest z Alžírsko.

V únoru roku 2017 se lídři EU dohodli na nových opatřeních, které by na této trase měly omezit nekontrolovatelnou migraci. Zavázali se k užší spolupráci s Libyí a boji proti pašerákům migrantů.

3. Seznamte žáky s průběhem východní středomořské trasy.

- **Východní středomořská trasa**

Východní středomořská trasa je cesta, kterou ilegální příchozí cestují do Řecka, na Kypr a do Bulharska. V roce 2015 přišlo touto cestou mnoho uprchlíků prchajících před občanskou válkou v Sýrii.

Od této doby se pohyb na trase značně zmenšil díky blízké spolupráci mezi EU a Tureckem.

Klíčovou pro zmenšení neregulované migrace přes území Turecka byla realizace prohlášení EU–Turecko z března roku 2016.

V roce 2019 bylo příchozích východní středomořskou trasou o 90% méně nežli v roce 2015 a v roce 2020 jejich počet dále klesal.

Dohoda s Tureckem rovněž pomohla značně snížit počet obětí na moři a bojovat s pašeráky. Podle Mezinárodní organizace pro migraci v roce 2019 na moři zahynulo 71 osob, zatímco v roce 2015 to bylo 806 osob.

Uprchlíkům pobývajícím v Turecku EU poskytuje pomoc za účelem zlepšení životních podmínek. Nástroj EU pro uprchlíky v Turecku disponující částkou 6 mld. EUR je společný koordinační mechanismus, díky němuž jsou v Turecku komplexně uspokojovány potřeby uprchlíků a komunit, které je přijímají.

4. Seznamte žáky s průběhem západní středomořské trasy

- **Západní středomořská trasa**

Západní středomořská trasa je cesta, kterou migranti s neupraveným postavením přicházejí do Španělska – jak přes Středozevní moře do kontinentálního Španělska, tak i po pevnině do španělských enkláv Ceuty a Melilly v severní Africe.

Na cestě do Španělska migranti procházejí územím Maroka a Alžírsko. V roce 2018 se západní středomořská trasa stala nejpopulárnější trasou vedoucí do Evropy.

Po rekordním přílivu v roce 2018 začal počet migrantů v letech 2019 a 2020 s ohledem na různé faktory postupně klesat, a to především v důsledku:

- zvětšení úsilí Maroka v oblasti boje proti ilegální migraci
- úzké spolupráce mezi Marokem, Španělskem a EU
- pandemie Covid-19.

Evropská pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) Španělsko podporuje při ochraně jeho vnějších hranic na kontinentu, kdy jsou uskutečňovány společné mořské operace takové jako operace Indalo.

Příslušníci Frontexu zdejšími orgány pomáhají chránit hranice a také provádět pátrací a záchranné akce. Využívány jsou také lodě a jiné sledovací prostředky.

5. Zobrazte mapu:

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3a/AfricaCIA-HiRes.jpg>

Seznamte žáky s průběhem západoafrické trasy.

- **Západoafrická trasa**

Západoafrická trasa je cesta, kterou migranti přicházejí na Kanárské ostrovy ležící v Atlantském oceánu. Cestou procházejí především Marokem, Západní Saharou, Mauritánií, Senegalem a Gambií.

Poté se vydávají na nebezpečnou cestu od pobřeží západní Afriky směrem ke Kanárským ostrovům. Musí urazit různé vzdálenosti: méně než 100 km, pokud vyrazí z afrického pobřeží, které je nejbližší jejich cíli, nebo dokonce více než 1600 km, pokud vyrazí z Gambie.

V roce 2006 na Kanárské ostrovy dorazilo více než 31 000 migrantů s neupraveným statutem. Jednalo se o tzv. krizi cayucos pojmenovanou podle typu oblíbených rybářských lodí, na kterých migranti připlouvali ze Senegalu a Mauretánie.

V dalších letech počet příchozích s neupraveným postavením klesl na méně než 1500 osob ročně. V roce 2020 však tento počet prudce narostl a byl desetinásobný ve srovnání se stejným obdobím v předchozím roce.

Částečně to vyplývá z opatření spojených s Covid-19 přijímaných mnoha africkými zeměmi. Tato opatření způsobila omezení pohybu podél tradičních migračních tras a zhoršila sociálně-ekonomické životní podmínky v mnoha zemích původu.

Přesun migrace ze západní středomořské trasy na západoafrickou trasu je rovněž výsledkem lepšího řízení migrace a efektivnější kontroly hranic v Maroku.

V reakci na prudký nárůst počtu migrantů zaznamenaný na Kanárských ostrovech ve druhé polovině roku 2020 Frontex vyslal skupinu příslušníků, kteří měli místním úřadům pomoci se shromažďováním a výměnou informací.

Čas 20 min.

6. Požádejte ochotné žáky, aby nahlas přečetli texty obsažené v článku: „Smrt na cestě do Evropy. Tisíce obětí ve Středozemním moři (Śmierć w drodze do Europy. Tysiące ofiar na Morzu Śródziemnym)” (Stanisław Dudzik, Katarzyna Korzeniowska, Barbara Erling, z 31. října 2019).

1. Ceuta

V srpnu roku 2018 více než 600 migrantů překonalo šest metrů vysoký plot a proniklo na území Španělska. Pro zastrašení příslušníků Civilní gardy migranti použili pochodně, klacky a ostré předměty. Tímto způsobem si razili cestu do zadržovacího centra pro migranty (CETI). CETI v Ceutě – španělském městě v severní Africe – je obvykle prvním cílovým místem pro migranty, kteří přeskakují hraniční plot oddělující Španělsko od Maroka.

2. Melilla

Na konci září letošního roku utonul jemenský sportovec, který se pokoušel dostat do Španělska. Plavil se na jedné z malých dřevěných lodí nazývaných jako pateras. Často je používají migranti, kteří se z Afriky pokoušejí dostat do Španělska. Počet migrantů z Jemenu přicházejících do španělské enklávy v severní Africe stále roste. Jemenci ze své země prchají před válkou, která tam probíhá již pět let. A ačkoliv nejčastěji volí sousední země, takové jako jsou Saudská Arábie či Omán, někteří se rozhodují vyrazit na nebezpečnou cestu za lepším životem v Evropě.

3. Lampedusa

K jedné z největších tragédií došlo v roce 2013, když se u pobřeží ostrova potopila loď plavící se z Libye. V této katastrofě zahynulo více než 360 uprchlíků z Eritrey, Somálska a Ghany. K události došlo několik měsíců po návštěvě papeže Františka, který si Lampedusu zvolil jako cíl své první zahraniční cesty poté, co ujal pontifikátu. Během návštěvy papež navštívil uprchlický tábor a modlil se za zemřelé, kteří zahynuli při pokusu dostat se k břehům Evropy.

4. Malta

Maltská zařízení přijímající uprchlíky jsou přeplněná. Jen v letošním roce na Maltu přišly téměř 3 tis. migrantů – z čehož jevíce ze Súdánu. To je trojnásobně více nežli v celém minulém roce. V samotném Hal Faru, jednom z největších zařízení pro uprchlíky, je jich cca 1,2 tis. osob. Mnoho příchozích maltské úřady na ostrov vpustily po uzavření dohody s jinými

zeměmi EU, která měla umožnit další rozdělování migrantů, a tím i ulehčit Maltě. Avšak většina z nich se na ostrově nadále nachází.

5. Řecké ostrovy (Lesbos)

V uprchlickém táboře v Morii na řeckém ostrově Lesbos se v současné době ve stanech a přepravních kontejnerech tísni více než 13 tisíc osob. Tábor byl zprvu vytvořen pro sotva 3 tisíce migrantů. V přeplněné Morii dochází ke střetům mezi frustrovanými migranty a policií. Po zářijových nepokojích, v nichž zahynula jedna žena, bylo 215 uprchlíků přemístěno na pevninu. Podle údajů OSN počet osob, které přicestovaly na Lesbos, v letošním roce narostl na více než 16 tisíc. Jedná se o největší nárůst od roku 2016.

6. 20 tis. neviditelných obětí

V říjnu roku 2013 se poblíž nejjihnějšího italského ostrova Lampedusa potopily dvě lodě přepravující nejméně 368 osob. Po této tragické události Mezinárodní organizace pro migraci spustila projekt "Pohřešování migrantů" (angl. Missing Migrants Project). Jedná se o jediný aktuálně dostupný zdroj informací o lidech, kteří zemřeli nebo se ztratili na cestě do Evropy. Smrtelné nehody se lidem, kteří hranici Evropy překračují ilegálně, stávají téměř denně, a nejnebezpečnější trasy vedou přes Středozemní moře. Z údajů vyplývá, že od roku 2014 v oblasti Středozemního moře zahynulo nebo se ztratilo téměř 20 tisíc migrantů a uprchlíků. Většina z nich v centrální oblasti při pokusu dostat se z Tuniska či Libye do jižní Itálie nebo na Maltu.

Čas 15 minut.

6. Zeptejte se žáků, jaké pocity a emoce se u nich objevily po vyslechnutí textů.

Zdroje:

PL

1. Internet - misyjne pl

[MisjinyVLOG \[#17\] Uchodźcy - teraz albo nigdy - YouTube](#)

2. Carits Polskoo

[\(2\) Światowy Dzień Uchodźcy. Historia Jemeńczyka Mohammeda - YouTube](#)

3. Internet – DW Polska

[Uchodźcy wciąż marzą o Europie - YouTube](#)

4. Rada Europejska

[Szlak zachodniośródziemnomorski i szlak zachodnioafrykański - Consilium \(europa.eu\)](#)

5. Internet – Wyborcza

[Śmierć w drodze do Europy. Tysiące ofiar na Morzu Śródziemnym \(wyborcza.pl\)](#)

SK

6. Tyzden.sk Liga ľudských práv, občianske združenie podporujúce utečencov žijúcich na Slovensku.

[migračný kompas: Utečencov je už viac ako 70 miliónov. Vyháňajú ich vojny aj klimatická zmena | Spoločnosť | .týždeň - iný pohľad na spoločnosť \(tyzden.sk\)](#)

7. The UN Refugee Agency Slovensko

[UNHCR Slovensko](#)

CZ

8. The UN Refugee Agency Česká Republika

[UNHCR Česká republika](#)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

9. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)

10. The UN Refugee Agency Česká Republika
[Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube](#)

Přílohy:

PL

1. Internet - misyjne pl
[MisjinyVLOG \[#17\] Uchodźcy - teraz albo nigdy - YouTube](#)

2. PL: Carits Polska
[\(2\) Światowy Dzień Uchodźcy. Historia Jemeńczyka Mohammeda - YouTube](#)

3. Internet – DW Polska
[Uchodźcy wciąż marzą o Europie - YouTube](#)

CZ

4. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)

5. CZThe UN Refugee Agency Česká Republika
[Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube](#)

6. **PL/SK/CZ** Słownik pojęć

M. Lipińska (red.), K. Biątek, A. Kowalska, E. Kownacka, M. Piegat-Kaczmarczyk, Warsztaty kompetencji międzykulturowych – podręcznik dla trenerów , Warszawa 2008